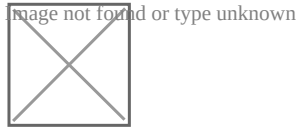

Η υποστολή της σβάστικας στην Ακρόπολη 31-5-1941

/ [Πεμπτουσία](#)

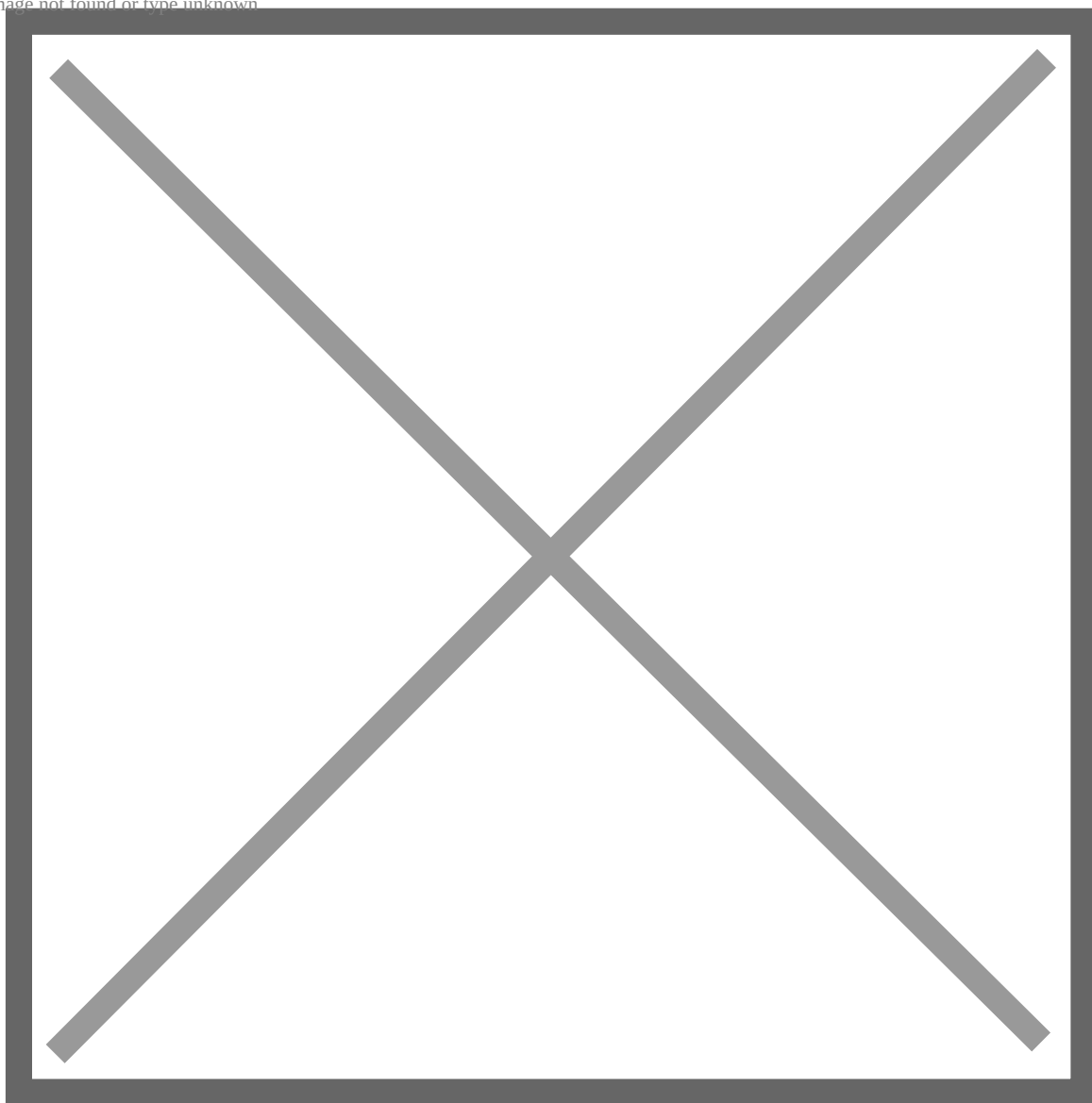
Λάκης Σάντας

Ο Λάκης (Απόστολος) Σάντας (22 Φεβρουάριου 1922 - 30 Απριλίου 2011), γεννήθηκε στην Πάτρα, όπου τότε υπηρετούσε ο πατέρας του ως δημόσιος υπάλληλος. Οι γονείς του κατάγονταν από το χωριό Πηγαδισάνοι της Λευκάδας, με τη μητέρα του να κατάγεται και από την Βυτίνα Αρκαδίας. Το 1934, η οικογένεια Σάντα εγκαθίσταται στην Αθήνα. Τελειώνει το γυμνάσιο το 1940 και αμέσως μετά εισάγεται στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Θα αποφοιτήσει μετά την απελευθέρωση. Τη νύχτα της 30ής προς 31η Μαΐου 1941 θα κατεβάσει μαζί με το φίλο του Μανώλη Γλέζο τη χιτλερική σημαία από το βράχο της Ακρόπολης και θα την κρύψει στο πηγάδι που οι αρχαίοι τάζαν τον Εριχθόνιο, όπου και βρίσκεται θαμμένη ακόμα.

Η ΑΦΗΓΗΣΗ

Όταν το Μέτωπο της Μακεδονίας έσπασε και η Μπότα των Ναζί κατέβαινε και μας πλάκωνε στο στήθος, η πρώτη μου σκέψη ήταν να φύγω με τα υποχωρούντα στρατεύματα για την Αίγυπτο για να συνεχίσω εκεί τον πόλεμο. Λογάριασα, όμως, χωρίς τα Στούκας, τα οποία δεν άφησαν ούτε καρυδότσουφλο στον Σαρωνικό κόλπο. Κι έτσι, ανάμεσα στις φλόγες και στις βόμβες των Στούκας, είδα να βυθίζονται οι ελπίδες μου για την Αίγυπτο, κι έμεινα.

Image not found or type unknown

Φωτο: *mixanitouxronou.gr*

Μπήκαν στην Αθήνα μας μία Κυριακή κι έστησαν αμέσως την πολεμική τους σημαία σ' έναν ψηλό κοντό, πάνω στα αθάνατα μάρμαρα της Ακρόπολης. Άπειρα μάτια ελληνικά εδάκρυσαν το πρωινό εκείνο, βλέποντας το σύμβολο των Ούννων να λερώνει το μοναδικό μνημείο του πολιτισμού και της λευτεριάς, τον Παρθενώνα.

Έτσι εδάκρυσαν και τα δικά μου. Μα... ύστερα τα βλέφαρά μου σφίχτηκαν κι άστραψαν από μία φλόγα που θα μπορούσε να λιώσει και ατσάλι ακόμη, κι ήταν αυτή, η φλόγα της συγκρατημένης λύσσας εναντίον τους.

Ήταν η φλόγα που μου έλεγε ότι κάτι πρέπει να τους κάνω. Κάτι μεγάλο, κάτι που να τους μαστιγώσει σε εκείνα τα αγέρωχα γουρουνίσια μούτρα τους, κάτι προσβλητικό, κάτι που να τους κάνει να κατεβάσουν εκείνα τα κρύα γαλανά, χωρίς

οίκτο κτηνώδη μάτια τους. Κάτι συμβολικό που να τους χτυπήσει όλους μαζί σαν χώρα, σαν λαό, και προ παντός, σαν στρατό.

Την ίδια φλόγα είδα τότε στα μάτια πολλών φίλων μου, αλλά πρό παντός τη διέκρινα και την γνώρισα στα μάτια του Μανώλη του Γλέζου, του συμμαθητή μου. Κοιταχτήκαμε στα μάτια και χωρίς κουβέντες συνεννοηθήκαμε. Αρχίσαμε να σκεφτόμαστε τι θα κάνομε. Έν τω μεταξύ, οι Ναζίδες είχαν αρχίσει επιχειρήσεις εναντίον της Κρήτης. Πηγαίναμε στο Φάληρο μόνοι μας και μπρός στα αφρισμένα κύματα σκεφτόμαστε τι να τους κάνομε ακούγοντας από πάνω μας τη Λουφτβάφε να μεταφέρει αλεξιπτωτιστές για την Κρήτη.

Οι μέρες περνούσαν... Είχε περάσει ένας μήνας που κατέλαβαν την Αθήνα και η Κρήτη είχε λυγίσει. Πολεμούσαν ακόμη τα παλικάρια μας μαζί με τους Εγγλέζους σε μερικά σημεία.

Κι έξαφνα ένα δειλινό που ήμαστε στο Ζάππειο και ο ήλιος έγερνε λούζοντας τον ορίζοντα με εκείνα τα χρώματα που μόνο ο αττικός ουρανός έχει, τα μάτια μας γύρισαν στον βράχο της Ακροπόλεως. Μέσα στο υπέροχο φόντο της δύσης σταθήκαμε και κοιτούσαμε. Και τότε... το βλέμμα μας έπεσε πάνω στη σημαία τους που υπερήφανα κυμάτιζε ψηλά-ψηλά και η βαριά σκιά της πλάκωνε καταθλιπτικά όλη την Αθήνα, όλη την αττική γή.

Να τι πρέπει να τους κάνομε! Ήρθε η σκέψη σαν σπίθα. Να τους την πάρομε. Να την γκρεμίσομε και να την ξεσχίσομε και να πλύνομε έτσι τη βρωμιά από τον Ιερό Βράχο. Την είχαν στήσει αυτήν την ίδια την πολεμική τους σημαία οι Ναζί θριαμβευτικά ως τότε στη Βαρσοβία, στη Βιέννη, στην Αμβέρσα, στη Νορβηγία, στο Παρίσι και στο Βελιγράδι και απειλούσαν να τη στήσουν σε όλο τον κόσμο τότε. Μα εδώ είναι Ελλάδα. Είναι η μικρή χώρα που απ' αυτή ξεπετάχτηκε η φλόγα του Πολιτισμού. Είναι η χώρα που δίνει το παράδειγμα πάντα στις κρίσιμες στιγμές της Ιστορίας.

Ήταν πολύ απλό μα και πολύ Μεγάλο. Μία σημαία σήκωσε στις 25 Μαρτίου 1821 ο Παλαιών Πατρών Γερμανός, μία σημαία θα κατεβάζαμε και μείς στις 31 Μαΐου 1941. Συμβολικό το πρώτο, συμβολικό και το δεύτερο. Μία φούχτα άνθρωποι τότε απειλούσαν την Πανίσχυρη Τουρκική Αυτοκρατορία. Δύο παιδιά εμείς, θα προσβάλαμε το φοβερό τότε Γ' Ράιχ. Και βάλαμε σ' ενέργεια αμέσως το σχέδιο.

Πήραμε απ' την Εθνική Βιβλιοθήκη τη Μεγάλη Εγκυκλοπαίδεια και διαβάσαμε στη λέξη Ακρόπολις. Εκεί είδαμε όλες τις σπηλιές ή τρύπες που έχει ο βράχος της Ακροπόλεως από την εποχή εκείνη και καταλάβαμε ότι μόνον από ένα σπήλαιο -που είναι στο εσωτερικό του βράχου της Ακροπόλεως και λέγεται Πανδρόσειον άντρον

και στο οποίο κατά τη Μυθολογία εκατοικούσε ο ιερός όφης της θεάς Αθηνάς και του πήγαιναν οι ιέρειες του ναού του Παρθενώνα και έτρωγε μηλόπιττες στις εορτές των Παναθηναίων- ότι μόνον απ' αυτήν την τρύπα, που έβγαινε σε ένα βάθρο δίπλα στο Ερεχθείο, θα μπορούσαμε να ανεβούμε στην Ακρόπολη χωρίς να μας δούν οι Γερμανοί φρουροί. Την άλλη μέρα κιόλας πήγαμε και ανεβήκαμε σαν επισκέπτες στην Ακρόπολη και είδαμε που ακριβώς είναι αυτή η σπηλιά από την οποία θα ανεβαίναμε την νύκτα. Πέρασε κι αυτή η ημέρα και ήλθε η επομένη, η 30ή Μαΐου 1941. Είχαμε ακούσει το βράδυ από το ραδιόφωνο το Λονδίνο που μας είπε ότι η Κρήτη εγκατελείφθη πιά.

(συνεχίζεται)